

KURIER Popularny

Organ Polskiej Partii Socjalistycznej

Rok III Nr 322 (753)

Łódź, środa 26 listopada 1947 r.

CENA 3 ZŁ

Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem

Czy
pomyślałeś
już
o Świętach?

Nie zapomnij wyciąć czwartego kuponu naszego konkursu. Wiele cennych nagród rozwiąże Twoje kłopoty.

Wielka Czwórka rozpoczęła narady

poświęcone traktatom pokojowym dla Niemiec i Austrii

LONDYN, (PAP). — We wtorek dnia 25 b.m. o godz. 15,30 rozpoczęła się w Lancaster House w Londynie kolejna konferencja ministrów Spraw Zagranicznych Wielkiej Czwórki, poświęcona traktatom pokojowym z Niemcami i Austrią.

Depesza generalissima Stalina do premiera Cyrankiewicza

WARSZAWA (PAP). Na ręce premiera Józefa Cyrankiewicza wpłynęła depesza następującej treści:
JÓZEF CYRANKIEWICZ,
premier rządu Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie.

Dziękuję Panu i Rządowi polskiemu za przyjacielskie pozdrowienie z okazji 30-tej rocznicy wielkiej socjalistycznej Rewolucji Październikowej.

JÓZEF STALIN

Zmiany w rządzie czechosłowackim

Czechosłowacka Agencja Telegraficzna donosi, że wicepremier Fierlinger i minister Przemysłu i Handlu — Lauszman, ustąpili z rządu.

Na miejsce ich prezydent Benesz mianował wicepremierem Franciszka Tymesa, zaś ministrem Przemysłu Ludomilę Jankovcovą.

Wicepremierem z ramienia słowackiej partii demokratycznej mianowano dr. Stefana Kocvare, na miejsce Ursiny'ego, który niedawno zrezygnował z tego stanowiska.

Uczestnicy konferencji zgromadzili się na 3 minuty przed wyznaczonym terminem. Przybyli kolejno minister Spraw Zagranicznych ZSRR, Mołotow, któremu podczas przejazdu samochodem do Lancaster House towarzyszył marszałek Sokolowski, przedstawiciel ZSRR w alianckiej Radzie Kontrolnej w Berlinie, minister Spraw Zagranicznych Francji, Bidault, w towarzystwie ambasadora francuskiego w Moskwie, gen. Catroux, minister Spraw Zagranicznych Wielkiej Brytanii — Bevin, i wreszcie minister Spraw Zagranicznych USA — Marshall.

LONDYN (PAP). — Po przybyciu ministrów spraw zagranicznych do Londynu, minister Bevin odbył kilka kolejnych konferencji z przybyłymi ministrami.

Rzecznik Foreign Office, jak donosi agencja Reutersa, zakomunikował na konferencji prasowej, że podczas rozmowy ministra Bevina z ministrem Mołotowem zgodnie stwierdzono konieczność zawarcia paktu 4 mocarstw w sprawie Niemiec.

PORZĄDEK DZIENNY

LONDYN (PAP). — Na pierwszym posiedzeniu konferencji 4 ministrów spraw zagranicznych omawiano porządek dzienny. Postanowiono zgodnie postawić na porządku dziennym projekt Marshalla w sprawie układu 4 mocarstw o rozbrojeniu i demilitaryzacji Niemiec.

Na porządku dziennym mają się znaleźć również problemy, które zostały w następujący sposób sformułowane na pierwszym posiedzeniu:

1) forma i kompetencja przyszłej tymczasowej organizacji politycznej Niemiec.

2) ekonomiczne zasady przyszłego państwa niemieckiego.

3) przygotowanie niemieckiego traktatu pokojowego (granice i procedura).

4) dyskusja nad problemem, w jakim stopniu wykonane zostały decyzje, powzięte na konferencji 4 ministrów w Moskwie, w sprawie demilitaryzacji Niemiec.

5) dyskusja nad sprawozdaniem komisji, powołanej do życia dla opar-

cowania projektu traktatu pokojowego z Austrią.

6) rozpatrzenie wniosku amerykańskiego w sprawie układu 4 mocarstw o rozbrojeniu i demilitaryzacji Niemiec.

Na pierwszym posiedzeniu ministrów nie uzgodnili kolejności, w jakiej powyższe sprawy będą rozpatrywane.

Markos wzywa naród do broni

Pesymistyczne nastroje w rządowych sferach greckich

PARYŻ, (PAP). — Jak donosi agencja Eam-Press — w Atenach panują pesymistyczne nastroje co do perspektyw nowej ofensywy rządu greckiego przeciwko powstańcom, mimo, iż Sofulis zamierza rzucić przeciwko nim około 100 tys. żołnierzy i 300 samolotów.

Przywódcy ruchu monarcho-faszystowskiego — Gontas i Papandreos — nie ukrywają weale swego niepokoju. Działacze ci twierdzą, że rządy Sofulisa przyczyniły się jedynie do pogorszenia sytuacji.

RZYM, (PAP). — Rozgłoszono armii demokratycznej nadała proklamację dowództwa wojsk powstańczych w Macedonii, Tracji, Tesalii i Epirze, przeciwko którym w pierwszym rządzie skierowana jest nowa ofensywa rządu greckiego.

O wolność i niepodległość

Proklamacja ta głosi m. in.: „Najmiej, pozostający pod rozkazami imperialistów anglosaskich rozpętali nową ofensywę, do której przygotowywali się od wielu miesięcy; tym niemniej sytuacja monarcho-faszystów jest rozpaczliva, podczas gdy nasza sytuacja przedstawia się pomyślniej niż kiedykolwiek bądź dotąd.

Nawołując żołnierzy armii demokratycznej do dalszego wysiłku zbrojnego, proklamacja stwierdza: „Wróg walczy o oddanie kraju w

niewolę, my natomiast walczymy o świętą sprawę, o honor, niepodległość i wolność ojczyzny.

Wzywajcie żołnierzy wojsk rządowych do poddania się, do usunięcia oficerów i przejścia na stronę armii demokratycznej. Okażcie się godnymi żołnierzami armii demokratycznej. Sprawcie, aby ofensywa

dolara stała się wielką klęską imperializmu anglosaskiego oraz tych Greków, którzy posłusznie kroczą w jego ślady; Wyzwólcie kraj, przepędźcie cudzoziemców z naszej ziemi ojczystej, przesiąknijciej krwią naszych przodków! Wszyscy do broni! Niech żyje Grecja wolna i demokratyczna!”

Schuman uzupełnia skład swego gabinetu

PARYŻ, (PAP). — Deputowany socjalistyczny Eugene Thomas, który piastował w dawnym rządzie funkcję ministra Poczty i Telegrafów, został mianowany sekretarzem stanu do spraw komunikacji w nowym gabinecie francuskim.

Członek Rady Republiki z ramienia MRP — Yvon Coude du Foresto został podsekretarzem stanu do spraw rolnictwa.

PARYŻ, (PAP). — Francuskie Zgromadzenie Narodowe 394 głosami przeciwko 184 uchwaliło projekt ustawy, na mocy której 92,579 kg. złota odzyskanego niedawno z Niemiec, ma być zużytkowane jako pokrycie pożyczki zagranicznej.

W czwartek po południu na posiedzeniu Zgromadzenia rozpatro-

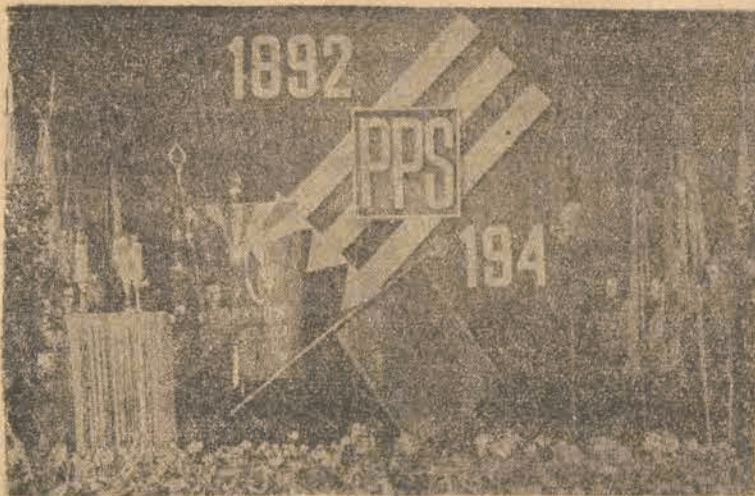
ne będą interpelacje, dotyczące składu i polityki nowego rządu.

Plan podziału Palestyny uchwalony

NOWY JORK, (PAP). — Komisja Palestyńska ONZ, przyjęła plan podziału Palestyny 25 głosami przeciwko 13, przy 17 powstrzymaniu się od głosowania.

Następnie projekt arabski, dotyczący utworzenia jednego niepodległego państwa w Palestynie odrzucony został 29 głosami przeciwko 12 przy 14 powstrzymaniu się. Związek Radziecki i Stany Zjednoczone głosowały przeciwko rezolucji. Wielka Brytania wstrzymała się od głosowania.

UROCZYSTOŚCI JUBILEUSZOWE PPS W ŁODZI

Akademia, poświęcona 55-letniemu istnieniu Polskiej Partii Socjalistycznej, zgromadziła w sali RKS TUR w Łodzi tysięczne tłumy członków i sympatyków naszej Partii. Na zdjęciu u góry — tow. Dorota Kluszyńska, obok — tow. Henryk Wachowicz w czasie wygłaszania przemówień.

Nasze sta... w... w...

Tzw. plan Marshalla, hataśliwie reklamowany przez prasę reakcyjną, program pomocy Europie nie przestają interesować opinię publiczną całego świata. Środkami reakcyjne czynią z niego swoją główną siłę działania, która sprowadza się w pierwszej mierze do hamowania przemian ustrojowych w świecie. Siły postępowe wskazują słusznie na widoczne już w niektórych krajach skutki imperialistycznych zamierzeń kapitalistów amerykańskich, którzy przy pomocy dolara chcą narzucić narodom kapitalistyczne formy rządzenia. Obóz postępu podnosi przy tym zagadnienie, że amerykański program pomocy nie rozwiązuje w żadnym kraju trudności powojennych i że zmierza on wyłącznie do udzielania pomocy kapitalistom, ze szkodą dla poziomu życia klasy pracującej.

Ostatnio tzw. komitet Harrimana, zajmujący się omawianym zagadnieniem, ogłosił obszerne sprawozdanie, które jest podstawą działania polityków i kapitalistów amerykańskich. Jest charakterystyczne, że pierwszy rozdział tego sprawozdania zajmuje się zagadnieniami politycznymi w powojennej Europie. Każde sformułowanie, dotyczące sytuacji ekonomicznej w tej części świata opatrzone jest komentarzem politycznym, który ma na celu wykazanie, że pomoc amerykańska winna działać tylko wtedy, kiedy może ona skutecznie hamować postępowe przemiany ustrojowe.

Klasa pracująca przejrzała już ich zamierzenia i posiada dostatecznie silne środki działania, aby stawić należyty opór. Ostatnie wypadki we Włoszech i Francji są tego najwyższym dowodem.

Lekarz obozu śmierci zeznaje: **SS-MANI UBIEGALI SIĘ O UDZIAŁ W EGZEKUCYJACH** gdyż otrzymywali wtedy dodatkowy przydział alkoholu

Drugi dzień procesu zbrodniarzy z Oświęcimia

KRAKÓW (PAP). — W drugim dniu procesu przeciwko załodze obozu zniszczenia w Oświęcimiu, pierwszy zeznaje intersturmuehrer Maks Grabner, kierownik oddziału politycznego, jeden z najbardziej katów obozu.

Oskarżony z całym cynizmem wypiera się winy, twierdząc, iż nigdy nie miał wpływu na los aresztowanych. Nie należał również nigdy do SS, uzyskał jedynie prawo używania munduru tej formacji. Grabner opisuje prześladowania jakie rzekomo zosili ze strony władz hitlerowskich. W Oświęcimiu oskarżony pełnił funkcje kierownika oddziału politycznego, lecz miał — jak twierdzi — bardzo ograniczone wpływy i nigdy nie przeprowadzał samodzielnie gazowania, jakkolwiek podlegało mu krematorium. Grabner przyznał, iż ze względu służbowych był kilkakrotnie kierownikiem egzekucji, lecz decyzja jej wykonania pochodziła od komendanta obozu

Z jeńcami radzieckimi oskarżony nie miał — jak twierdzi — nie wspólnego, z wyjątkiem prowadzenia karateki. Raz tylko doszło do jego wia domości, że do obozu przetransportowano jeńców radzieckich na „sonderbehandlung”. Oskarżony przyznał, iż donosił stałe do „urzędu bezpieczeństwa rzeszy” w Berlinie, co się dzieje w Oświęcimiu, za co został aresztowany przez SS. Grabner twierdzi dalej, iż prosił więźniów, aby nie mówili o nim dobrze w obozie, gdyż mogłoby mu to zaszkodzić — (oświadczenie to wywołuje śmiechy na sali).

Na pytanie jednego z przedstawicieli oskarżenia iia więźniów zostało rozstrzelanych, Grabner odpowiada, że z rozmową z Hoessem dowiedział się, że liczba zmarłych śmiała naturalną i nienaturalną dochodziła do miliona.

Prokurator: Mnie interesuje liczba rozstrzelanych, SS-man Pallitsch podał cyfrę przez siebie rozstrze-

nionych na 25 tysięcy.

Oskarżony: Czytałem o tym w akcie oskarżenia.

Na pytanie czy przypomina sobie pierwsze gazowanie w obozie — Grabner stwierdza, iż chodziło tu o dwa transporty Rosjan.

Na dalsze pytania Grabner zeznaje, że więźniowie przesłuchiwani w oddziale politycznym byli bici, ale o wieszaniu za nogi nie ma nie jest wiadome.

Następny oskarżony, Hans Armeier, prosi Trybunał, aby wolno mu było składać wyjaśnienia w czasie postępowania dowodowego; do winy nie przyznaje się, przyznaje się natomiast do bicia więźniów.

Oskarżony Karl Ernst Muckel składa drobne wyjaśnienia. Złote zęby, wyrzynane zmarłym więźniom i obcięte włosy nie były przechowywane w oddziale, który mu podlegał. Przyjmował on jedynie do depozytu już wytopione złoto z zębów. Krematorium podlegało mu tylko

Dania rezygnuje z pretencji do połud. Szlezwigu

KOPENHAGA (PAP). Premier duński Hans Hedtoft oznajmił we wtorek w parlamencie, iż nowy rząd nie będzie się domagał żadnych zmian w obecnym statusie politycznym południowego Szlezwigu.

Dania — oświadczył mówca — nie pragnie tego obszaru, żąda jedynie przyznania zamieszkałym tam Duńczykom pełni praw cywilnych i demokratycznych.

Premier oświadczył ponadto, iż rząd ma zamiar prowadzić rokowania ze Stanami Zjednoczonymi w celu określenia terminu wygaśnięcia umowy w sprawie Grenlandii i ewakuacji stamtąd oddziałów amerykańskich.

Wojska angielskie opuszczają Włochy

RZYM, (PAP). — Kwatery główna brytyjskich sił śródlądowo-morskich podała do wiadomości, że ewakuacja wojsk angielskich z Włoch zostanie ukończona dnia 8 grudnia r.b.

Dnia 6 grudnia w Wenecji na placu św. Marka odbędzie się z tej okazji wspólna defilada wojsk brytyjskich i włoskich.

Były minister przed sądem

RZYM (PAP). — We wtorek rozpoczął się przed sądem specjalnym w Rzymie proces przeciwko b. włoskiemu ministrowi spraw zagranicznych — a uprzednio długoletniemu ambasadorowi w Londynie — Grandiemu. Rozprawa odbywała się w nieobecności oskarżonego, który zdołał uciec zagranicę.

Grandi, został zaocznie skazany na śmierć w roku 1944 przez trybunał specjalny w Veronie za rzekome przygotowanie wspólnie z Ciano oraz kilkoma działaczami faszystowskimi upadku Mussoliniego w lipcu 1943 roku.

JUGOSŁAWIA NIE UZNAJE kompetencji Komisji Bałkańskiej ONZ

BELGRAD (PAP). Rzecznik Ministerstwa Spraw Zagranicznych złożył prasie oświadczenie, że rząd jugosłowiański nie uznaje kompetencji komisji bałkańskiej, wyznaczonej ostatnio w wyniku głosowania w Radzie Bezpieczeństwa ONZ.

Następnie oskarżył on Stany Zjednoczone o pogwałcenie podstawowych zasad karty ONZ oraz zagrożenie niepodległości i integralności państw demokratycznych na Bałkanach.

Rząd jugosłowiański nie aprobuje również „usłowań zlikwidowania pod auspicjami ONZ niepodległości jednego z narodów” (Grecji).

Jak stwierdził dalej rzecznik ministerstwa, rządy krajów, biorących udział w komisji bałkańskiej, powinny poważnie zastanowić się nad faktem, że udziału w tej komisji odmówiły Związek Radziecki i Polska.

Omawiając inne aktualne zagadnienia, rzecznik jugosłowiańskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych

stwierdził, że zatrzymywanie przez Stany Zjednoczone złota, należącego do jugosłowiańskiego banku narodowego, nie ma żadnych podstaw moralnych czy prawnych. Co się natomiast tyczy żądań USA w sprawie odszkodowania za mienie znacjonalizowane w Jugostawii, to żądania te nie mają nie wspólnego ze sprawą zamrożonego w USA złota jugosłowiańskiego. Zresztą odszkodowanie za mienie utracone w Jugostawii przez Amerykanów — jest zapewnione.

Charakteryzując ogólnie politykę USA wobec Jugostawii, rzecznik określił tę politykę jako dziwną — zwłaszcza w chwili gdy Stany Zjednoczone pragną rzekomo przyjąć z pomocą Europie. Nie można przeczyć powiedzieć — stwierdził rzecznik — że Jugostawia należy do tych krajów, które nie potrzebują środków na odbudowę. Tymczasem Jugostawia nie tylko nie korzysta z żadnej pomocy, lecz pozbawiona jest nawet swych własnych środków.

Zapytany o możliwości stosunków handlowych Jugostawii z Europą zachodnią w ramach „planu Marshalla”, rzecznik stwierdził, że Jugostawia pragnie utrzymać i rozwijać normalne stosunki handlowe ze wszystkimi krajami na podstawie równości i wzajemnego poszanowania suwerenności narodowej.

Powołaniu prezidium glos za brał prezes Rady Ministrów tow. Józef Cyrankiewicz, który wygłosił przemówienie powitalne, podnosząc, że obecny zjazd, tak jak każdy kongres zamyka jakiś etap, a jednocześnie rozpoczyna nowy. Ten zjazd zamyka okres organizacji wielkiego ruchu spółdzielczego w odrodzonej Polsce.

Okres między zjazdem w Lublinie a zjazdem dzisiejszym, to okres scentralizowanej rozbudowy sieci spółdzielczej, niezbędnej przede wszystkim dla zaspokojenia bieżących potrzeb aprowizacyjnych ludności i potrzeby wprowadzenia artykułów przemysłowych do wsi.

Spółdzielczość zjazdem obecnym przechodzi w nowy okres swego rozwoju w ramach ogólnego planu gospodarczego demokracji ludowej. Ten okres stawia przed spółdzielczością nowe zadania. Tow. Cyrankiewicz wymienia te podstawowe zadania jak: umasowienie akcji wychowawczej, konieczność jeszcze mocniejszego związania pracy z całokształtem przebudowy gospodarczej Polski, konieczność dalszego usprawnienia wszystkich ogniw spółdzielczych i wreszcie szerokiej mobilizacji mas wokół spółdzielczości i pogłębienia pracy odolnej.

Wypełnienie tych zadań będzie równocześnie dalszą rozbudową demokracji gospodarczej — a demokracja gospodarcza jest jednym z fundamentów Polski Ludowej.

Następnie przewodniczący zjazdu wicemarszałek Szwalbe udzielił

Sytuacja strajkowa we Francji coraz bardziej zaostrza się

PARYŻ (PAP). — Strajk powszechny metalowców okręgu paryskiego trwa nadal.

Układ handlowy polsko-węgierski

WARSZAWA (PAP). Pertraktacje handlowe, które odbywały się w Budapeszcie pomiędzy delegacją polską i węgierską, zakończyły się podpisaniem w dniu 21 bm. umowy handlowej. Umowa ta przewiduje dostawę artykułów pierwszej potrzeby wartości 3 mln. dol. tak po stronie polskiej jak i węgierskiej.

Umowa została podpisana ze strony węgierskiej przez Szylagii, zaś ze strony polskiej przez dyr. Siebenchena w obecności posta polskiego w Budapeszcie M. A. Fiderkiewicza oraz Barcza — sekretarza stanu w Ministerstwie Handlu węgierskiego.

Związek zawodowy inżynierów metalowców wystosował apel do wszystkich członków związku o przyłączenie do akcji strajkowej. Na znak solidarności przyłączyli się już do strajku metalowcy stalowal i wysońskich pieców w północnych i wschodnich okrzegach Francji.

W okręgu paryskim strajkuje ponadto 150 tys. robotników przemysłu budowlanego, do których przyłączyli się inżynierowie i technicy budowlani. Akcja strajkowa rozszerza się na prowincje.

PARYŻ (PAP). Federacja związków zawodowych kolejarzy wydała decyzję strajku generalnego.

Biurow federacji związków zawodowych pracowników przemysłu ceramicznego postanowiło ogłosić strajk generalny na terenie całego kraju.

Sejm polskich spółdzielców rozpoczął wczoraj swoje obrady

WARSZAWA, (PAP). — W Warszawie rozpoczął swe obrady 25 bm. drugi Główny Zjazd delegatów spółdzielczych „Spolem”. Na zjazd przybyli: premier tow. Cyrankiewicz, wicepremier Korzycki, wicemarszałkowie sejmu tow. Szwalbe i Barcikowski oraz szereg członków Rządu.

głosu przewodniczącemu Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, tow. ministrowi Mincowi, który wita zjazd, życząc mu powodzenia w pracach. Mówca zapewnia, że kierownictwo polityki gospodarczej rządu i rząd jako całość są niezwykle zainteresowane w pomyślnych wynikach prac tego zjazdu.

Na wniosek przewodniczącego, Zjazd wysłał depezę do prezydenta Bieruta, po czym uczczono minutą ciszy pamięć zmarłych członków Rady Nadzorczej „Spolem” i licznych działaczy spółdzielczych, zamordowanych przez podziemie.

Sprawozdanie z działalności „Spolem” w latach 1944/46, złożył prezes Żerkowski, a ob. Bierniek

sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej.

Po przerwie obiadowej ob. Skalecki wnosi o zatwierdzenie sprawozdania oraz bilansów „Spolem”, poczynił poseł Rupniewski w imieniu Rady Nadzorczej przedstawia propozycje co do podziału osiągniętych nadwyżek. Wynoszą one 76 milionów zł. za rok 1945 i 757 milionów zł. za rok 1946. Propozycje idą w kierunku przeznaczenia nadwyżek głównie na fundusze społeczne.

W dyskusji, która zajęła resztę popołudniowej części obrad przemawiało ok. 20 mówców.

Dalszy ciąg obrad nastąpi w dniu 25 i 26 b.m.

Konferencja wojewódzka PPS zwołana na 30 listopada

Wojewódzki Komitet PPS zwołuje w dniu 30 listopada 1947 r. (niedziela) o godz. 11 rano w sali Miejskiej Rady Narodowej w Łodzi, przy ul. M. Nowotki Nr 16 (d. Pomorska)

KONFERENCJĘ WOJEWÓDZKĄ PPS z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie i wybór prezidium.
2. Wybór Komisji Mandatowej i Matki.
3. Referaty: a) zagadnienia programowe, b) projekt Statutu Partii.
4. Wybór delegatów na XXVII Kongres PPS.
5. Wnioski.

Udział w Konferencji biorą: Członkowie Rady Wojewódzkiej PPS, delegaci Komitetów partyjnych wybrani zgodnie z ordynacją wyborczą OKW PPS na 27 Kongres Partii, delegaci kół fabrycznych i zakładów pracy — zgodnie z uchwałą WK PPS z dnia 17.11. 1947 r.

Wszyscy delegaci na konferencję Wojewódzką muszą posiadać stałe legitymacje członkowskie PPS (nowego typu — po zweryfikowaniu).

Biurow organizacyjne konferencji czynne będzie od godz. 8 rano w Miejskiej Radzie Narodowej.

SEKRETARIAT WK PPS

Dnia 25 listopada o godz. 13.08 zmarła w 73 roku życia, **HELENA z OLEJNIKÓW SZWAJCEROWA**
ZASŁUGONA NA POLU PRACY PAŃSTWOWEJ I SPOŁECZNEJ — ODZNACZONA KRZYŻEM ZASŁUGI

O czym powiadamiają krewnych i znajomych stróskan: SYN, SYNOWE, WNUKI I PRAWNUKI.

Wyprowadzenie drogiem nam zwłok z domu żałoby nastąpi dnia 26 listopada, o godz. 14.00 do Kaplicy Omentarza w Łarzew. W dniu 27 o godz. 9. Nabożeństwo żałobne i pogrzeb.

Sejm polskich spółdzielców rozpoczął wczoraj swoje obrady

WARSZAWA, (PAP). — W Warszawie rozpoczął swe obrady 25 bm. drugi Główny Zjazd delegatów spółdzielczych „Spolem”. Na zjazd przybyli: premier tow. Cyrankiewicz, wicepremier Korzycki, wicemarszałkowie sejmu tow. Szwalbe i Barcikowski oraz szereg członków Rządu.

